

Evidencijski broj / Article ID: 12961889
Vrsta novine / Frequency: Tjedna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

STR. 19

MILIVOJ BEADER:
Na snimanju 'Ćaće'
smo se Mate Gulin i ja
znali dobro poinaditi

MILIVOJ BEADER

**Drniški glumac koji
je autobiografskim
filmom 'Pismo ćaći' s
Matom Gulinom pokorio
Pula film festival:**

**MISLIM DA BI, NAKON
SVEGA, MOJ ĆAĆA BIO
PONOSAN NA MENE**

Sukob između Mate i... a na snimanju smo se

NEVENA BANIĆ
nevena.banic@sibenski-list.hr

Ni svjetla pozornica, ni nagla medijska pozornost, ni neočekivani trijumf na Pula film festivalu s autobiografskim filmom 'Pismo ćaci' nisu drniškog glumca Milivoja Beadera (48) zaokupili koliko jedno drugo slatko iščekivanje. Naime, supruga i on svaki trenutak iščekuju dolazak na svijet malene Zoje koja je malo prevarila predviđeni liječnički termin za porođaj i ne da se iz maminog trbuha. Drugo je to dijete, inače, ovog sjajnog glumca koji iz prvog braka ima kćerku Mauru, na koju je jako ponosan i kojoj se trudi biti najbolji otac na svijetu, puno bolji od onog kakav je njemu bio njegov vlastiti ćaća, kojem je tek potkraj njegovog života uspio oprostiti što možda nije bio najuzorniji otac na svijetu. Film 'Pismo ćaci' svojevrsan je Beaderov hommage jednoj mladosti, odrastanju u Drnišu, u srcu pomalo konzervativne Zagore, u kojem se ćaćinoj patrijarhalnoj čvrstoj ruci nije smjelo proturječiti. Posveta je to ipak ostvarenim snovima o studiranju na zagrebačkoj Akademiji dramskih umjetnosti, unatoč činjenici da ga je isti ćaća Jovo prisilno upisao na šumarstvo. Posveta je to, na koncu, ipak jednoj ljubavi prema tom istom ćaći jer krv, kao što kaže stara narodna, nije voda.

• Kada će kćerka?

-Čekamo, čekamo, svaki dan moramo u bolnicu jer je malena već zakasnila sedam dana, ne da se vani (smijeh). Zvat će se, to već znamo, Zoja prema grčkoj riječi 'zoe' što znači život. Međutim, nije to tako neuobičajeno ime u nas, pogotovo u nas u Dalmaciji. Ima jedno četrdesetak Zoja u Hrvatskoj i većina ih je na jugu.

• Ona će na neki način dodatno povećati prosjek ženama oko vas.

-Hoće. Ja sam, u pravom smislu riječi, blažen među ženama. Uvijek sam se s njima dobro slagao, a tri su žene, prije ovih sadašnjih, ostavile veliki trag u mom životu. Prva je bila baka Marica, potom moja mater Kata, odnosno od milja Kaja, i na koncu moja sestra Marica, koja živi u Šibeniku i koja mi je i danas veliki oslonac.

• Jeste li, kada ste konačno završili snimanje 'Pisma ćaci', mislili da će šira publika, ona koja nije iz Dalmacije uspjeli shvatiti tu razliku između jednog oca i jednog ćaće?

-Pitanje odnosa oca i sina je arhetipsko pitanje, prisutno na sceni još od doba starih Grka i kad je o tome riječ to nije ništa novo. Međutim, nov je u našem slučaju način na koji je priča donesena. Taj dokumentarno-igrano-eksperimentalni stil popraćen istinitom i na moderan način ispričanom pričom o mom ćaći i meni je ono što je ljude zaintrigiralo. Naravno, ljudima iz unutrašnjosti Hrvatske patrijarhalni

odnosi Dalmatinske zagore možda nisu lako shvatljivi, ali kada su počeli stizati komentari ljudi sa strane, mojih dobrih prijatelja Labrovića i Karakaša, koji su i sami imali problema sa svojim očevima, znali smo da je priča dobra. Mislim, znali smo mi odmah da imamo dobar film, a Zlatna Arena i apsolutni trijumf u Puli samo su to potvrdili.

• Je li onaj prvotni navodni sukob između Mate Gulina i vas, jer vi navodno isprva niste htjeli da on igra vašeg ćaću, zaista inscenirao redatelj Damir Čučić ili ipak ima malo istine u tome?

-To je ispala jedna zgodna priča za novinare, a prava istina je ipak ova. Ja u početku nisam znao tko bi trebao igrati mog ćaću, ali sam znao da to ne može napraviti nitko od zagrebačkih glumaca, jer oni jednostavno ne znaju pogoditi taj senzibilitet. Moja prva i najveća želja da mi odigra ćaću bio je Mustafa Nadarević, ali se Čučić tome usprotivio i rekao da je on, kao Bosanac podrijetlom, ipak malo premekan za to. Onda je predložio Matu. Pa mu rekao da ga ja tobože ne želim, a sve zapravo da se mi već na snimanju dobro zakrvmimo, jer to nam je za film i trebalo.

• Jeste li se koji put, zamišljajući da je nasuprot vas zaista vaš ćaća, pošteno iskalili na Mati?

-Dešavalo se da sam ga, pogotovo kad smo snimali na Tromilji, stvarno zamišljao preko puta sebe, umjesto Mate sam na momente, istina, vidio ćaću, ali ja sam takav glumac, tako igram sve svoje uloge, pokušam se maksimalno uživjeti u situaciju, unijeti dio sebe u ulogu. Jer ne mogu pobjeći od sebe. Ako mislite jesmo li se inatili i kad su se kamere ugasilе, nisu, ali dok su bile upaljene svašta smo jedan drugom znali reći. Letjele su uvrede, ali i čaše sa stola. Tri puna dana smo do kasno navečer snimali taj dio, koji je u filmu prisutan u tri scene pa ljudi teško mogu zamisliti što se tu sve događalo, a događalo se svašta.

Zbog ćaće upisao šumarstvo, a onda Akademiju u Zagrebu iz jedanaestog pokušaja

• Koliko vam u toj cijeloj priči, nakon svega, znače ove nagrade i pozitivne kritike koje je film dobio?

-Mi ovaj film nismo radili zbog nagrada. Iznenadenje u Puli smo bili iz više razloga. Prvi je svakako taj da smo dobar film uspjeli napraviti sa sramotno malim budžetom. Druga stvar je ta što Čučić nema završenu akademiju, a očito sjajno radi svoj posao, iako je njega i njegov krug ljudi također bez akademije, ta akademska svita često osporavala. Onda ta forma dokumentarno-igrano-eksperimentalna, i ona je pomogla. Međutim, nagrade nisu bile povod. Ne znam za Matu, vjerujem

da misli kao i ja, ali moj cilj je bio napraviti dobar film, koji će mi nakon ovoga priskrbiti neki novi posao, neku novu dobru ulogu. Od hvale se ne živi, ja sam toga svjestan, ona brzo prođe i treba je znati kapitalizirati.

• Vratimo se ćaci i vašem odnosu s njim. Iako se niste slagali, kada ste upisivali fakultet, udovoljili ste njegovoj želji i otišli na šumarstvo?

-Jesam, ali sam znao da se time neću baviti nikad. Ćaća je u Zagrebu imao nekog svog prijatelja, inženjera šumarstva, i s njim se dogovorio što ću studirati. Mene nije nitko ništa pitao, ali sam pristao jer mi je to bila jedina mogućnost da odem iz Drniša i dokopam se Zagreba i Akademije dramskih umjetnosti. U Drnišu me moj pokojni profesor Ivan Škovrlj bio spremao za prijemni iz glume i zbog toga se čak sukobio s mojim ćaćom, jer za njega gluma nije bila ozbiljno zanimanje. Ali nije on jedini. Pa i danas roditelji, kad im djeca poželev krenuti umjetničkim stazama, budu skeptični, nije im to drago, jer imaju kojekakvo mišljenje o našem poslu. Uglavnom, nisam se ja dugo zadržao na tom šumarstvu, upisao sam potom ekonomiju, koju sam čak i apsolvirao, ali je nikad nisam diplomirao, jer sam ja želio jedino i samo na Akademiju. Deset puta sam polagao prijamni ispit i iz jedanaestog sam napokon upisao. Taj dan, sjećam se kao da je bio jučer, isti sam trenutak bacio indeks s ekonomije kroz prozor (smijeh).

• Kako to da niste odustali nakon deset puta i pokušavanja?

-Nisam jer sam vjerovao u sebe i da mogu. Šest sam puta ulazio u uži krug i šest puta su mi za upis nedostajala dva glasa. Znam i kojih profesora, ali o imenima ne bih. Neki su i pokojni, nisam nikad o tome govorio, jer sam naposljetku, te godine kad oni nisu bili u komisiji, ADU i upisao.

• Jesu li vas prijatelji i obitelj odgovorili od toga da dio svog života i intime preselite na film? I što selo kaže na sve to?

-Nije me nitko odgovarao, ali isto bi im bilo i da jesu, jer ja sam bio čvrsto odlučio da idem u to. Danas, nakon filma i svega, svi su jako ponosni na mene. A u Drnišu je velika euforija, kao i u Šibeniku, čujem od mog Mate s kojim sam stalno u kontaktu. Nadam se da ćemo nakon zagrebačke premijere uspjeli realizirati i one u Drnišu i Šibeniku, treba samo naći prostor. Bilo bi divno kad bi, kao što sam čuo da će tako biti, šibenska premijera zaista bila u šibenskom HNK.

• U kojoj ste mjeri slični svom ćaći?

-Mislim da sam ja jedna kombinacija njega i matere.

• Što mislite kako bi on, da je još uvijek živ, reagirao na ovaj film?

mene inscenirao je redatelj, znali pošteno počinaditi

-Mislim da bi bio ponosan, kao što je to i inače bio, samo je to meni rijetko priznao. Ali zato jest drugima, mom stricu, svojim prijateljima. Što se mene tiče, ovaj film je moja posveta njemu i stvarno se nadam da bi se mnome ponosio.

Priveli ga zbog golotinje i Toma Gotovca

• Jesu li vam ti čaćini geni pomogli da se nedavno obnažite usred Zagreba na performansu u čast Tomu Gotovcu, umjetniku i također Drnišaninu?

-Možda malo (smijeh). Iako mislim da to naše, Tomovo i moje, drniško podrijetlo nije imalo veze s tim mojim podvigom njemu u čast. Nismo nas dva čak ni fizički toliko slični, iako smo oba korpulentnije građe.

• Taj podvig završio je prekršajnom prijavom i vašim privođenjem.

-Tako je. No, nisam se ja dao odvesti. Kako sam ja bio gol, a policajci bahati i bezobrazni, tako je to natezanje trajalo. Pomogli su mi moji prijatelji Vili Matula, Mario Kovač, ali svejedno. Došlo je njih pet-šest, tražili su od mene dozvolu za to što sam radio, što ja nisam imao, jer sam em bio gol, em su one bile kod kustosica koje su sve organizirale, a do kojih se u tom trenutku nikako nije moglo doći, jer su bile na nekom predavanju u HNK. Onda su me odveli u postaju, gdje me ispitivao jedan inspektor iz Knina, koji je prema meni bio ljubazan jer me se sjetio iz garde, budući da sam bio dragovoljac 113. brigade.

• Zašto je uopće, ako je sve bilo prijavljeno, došlo do vašeg privođenja?

-Zato što se performans nije svidio nekih dvoje ljudi, koji su sve to promatrali iz obližnjeg šminkerskog kafića na Cvjetnom trgu, koji su prijavili da neki pijani luđak hoda gol po Zagrebu. Na koncu je sve dobro završilo. Ja sam upućen kod suca, odnosno sutkinje za prekršaje, koja nije, zamislite, niti znala tko je i koliko je velik bio Tom Gotovac. Nakon što sam joj objasnio, dobio sam najmanju moguću kaznu, ali sam je ipak dobio. Naime, zakonom predviđena kazna za takvo remećenje javnog reda i mira kod nas je između 200 i 15 000 kuna. Ja sam dobio 200, a to su platile organizatorice. I, da naglasim, nisam ja tu gol šetao sam. Iza mene je u povorci išlo gotovo 300 ljudi, odjevenih doduše. Zanimljivo je da sam završio isto kao Tom 1981., kojeg je također golog privelo. Ništa se nije promijenilo u našim glavama od tada.

• Kako vam je bilo gradom šetati bez odjeće?

-Nije mi bilo ugodno, ali sam to neka-ko shvatio kao dio svog posla. Već sam se svlačio i svlačim se na sceni, a i supruga je išla u povorci iza, pa je bilo malo lakše (smijeh). «